

УДК 7.012:8(045)

[https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026\(7\)-7](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026(7)-7)

ВИКОРИСТАННЯ ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Дмитро Коломієць¹ , Юрій Бабчук¹ , Тетяна Голінська¹ ¹Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

Надійшла до редакції / Received: 25.10.2025 Схвалено до друку / Accepted: 19.12.2025

Анотація

У статті акцентовано увагу на необхідності психологічної підтримки учасників освітнього процесу за допомогою мистецтва та дизайну інтер'єрів. Одним із перспективних напрямів у вирішенні цієї проблеми визначено інтеграцію психологічної підтримки безпосередньо в освітнє середовище, зокрема через переосмислення та цілеспрямоване оформлення інтер'єрів навчальних корпусів.

На основі аналізу сучасних досліджень автори дійшли висновку, що в умовах війни особливо важливо створити простір, що підкреслює зв'язок із природою, використовуючи рослини, природні фактури, великі вікна для природного освітлення, витвори мистецтва.

Враховуючи, що оздоблення інтер'єру навчального закладу може і повинне використовуватись як інструмент психологічної підтримки учасників освітнього процесу, автори демонструють можливості використання художньо-проектних робіт здобувачів освіти для оздоблення та декорування інтер'єрів закладів освіти.

У статті доведено, що впровадження настінних барельєфів в етностилі є дієвим способом створення гармонійного та стимулюючого середовища для навчання. Вони не лише прикрашають інтер'єр, а й перетворюють його на частину культурно-освітнього простору. Це сприяє підвищенню мотивації, концентрації та загальної залученості до навчального процесу. Для досягнення максимального психологічного ефекту рекомендовано використовувати барельєфи, що відповідають місцевим культурним традиціям.

За результатами дослідження з'ясовано, що зображення сільських пейзажів у барельєфах, виконаних в етностилі, викликали в учасників освітнього процесу теплі та ностальгічні емоції. Вони викликають асоціації з родинним затишком, рідним краєм, формують відчуття приналежності до українського народу.

Важливо, щоб обрані мотиви були зрозумілими та близькими для учасників освітнього процесу. Крім того, необхідно враховувати загальну кольорову гаму та освітлення приміщення, щоб барельєфи гармонійно вписувалися в простір.

Ключові слова: дизайн інтер'єрів; мистецтво; настінний барельєф; освітній процес; психологічна підтримка, умови війни.

UDC 7.012:8(045)

[https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026\(7\)-7](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026(7)-7)

USE OF INTERIOR DECORATION OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS FOR PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF PARTICIPANTS OF THE EDUCATIONAL PROCESS

Dmytro Kolomiets¹ , Yuri Babchuk¹ , Tetiana Holinska¹

¹Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynsky State Pedagogical University, Vinnitsia, Ukraine

Abstract

The article focuses on the need for psychological support of participants in the educational process through art and interior design. One of the promising directions in solving this problem is the integration of psychological support directly into the educational environment, in particular through rethinking and purposeful design of the interiors of educational buildings.

Based on the analysis of modern research, the authors concluded that in wartime it is especially important to create a space that emphasizes the connection with nature. It is worth using plants, natural textures, large windows for natural lighting, works of art.

Considering that the interior decoration of an educational institution can and should be used as a tool for psychological support of participants in the educational process, the authors demonstrate the possibilities of using art and design works of education seekers for decoration and decoration of the interiors of educational institutions.

The article proves that the introduction of wall bas-reliefs in ethnic style is an effective way to create a harmonious and stimulating environment for learning. They not only decorate the interior, but also turn it into a part of the cultural and educational space. This helps to increase motivation, concentration and overall involvement in the educational process. To achieve the maximum psychological effect, it is recommended to use bas-reliefs that correspond to local cultural traditions.

According to the results of the study, it was found that the images of rural landscapes in bas-reliefs made in ethnic style evoked warm and nostalgic emotions in participants in the educational process. They appeal not only to aesthetics, but also to cultural memory, family associations and a sense of belonging to the Ukrainian ethnic group.

It is important that the selected motifs are understandable and close to the participants in the educational process. In addition, it is necessary to take into account the general color scheme and lighting of the room so that the bas-reliefs harmoniously fit into the space.

Keywords: interior design; art; wall bas-relief; educational process; psychological support, war conditions.

Постановка наукової проблеми. Сучасні реалії, пов'язані з війною, ставлять перед системою освіти безпрецедентні виклики. Повномасштабна агресія росії проти України зумовила гостру потребу в психологічній підтримці всіх учасників освітнього процесу – здобувачів освіти, педагогів, адміністрації. Довготривалий стрес, травматичні події та постійна загроза негативно впливають на психічне здоров'я, здатність до навчання, концентрацію уваги, мотивацію до засвоєння нових знань. Враховуючи, що заклади освіти є не лише місцем здобуття знань, а й безпечним простором, питання створення сприятливого

психологічного клімату набуває першочергового значення.

Одним із перспективних напрямів у вирішенні цієї проблеми є інтеграція психологічної підтримки безпосередньо в освітнє середовище, зокрема через переосмислення та цілеспрямоване оформлення інтер'єрів навчальних корпусів. Застосування принципів психології кольору, ергономіки, біофільного дизайну та інших інструментів може сприяти зменшенню стресу, підвищенню емоційної стійкості, створенню відчуття безпеки та комфорту. Відповідно, дослідження необхідності психологічної підтримки в умовах війни та

вивчення можливостей оздоблення інтер'єрів навчальних закладів з цією метою є актуальним завданням, спрямованим на забезпечення сталості та ефективності освітнього процесу в надскладних умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У науковій літературі є багато прикладів використання оздоблення інтер'єру закладів освіти для психологічної підтримки учасників освітнього процесу (Адаменко та ін., 2020; Гнатюк і Шепелюк, 2020; Голубець та ін., 2024; Сиротюк і Голя, 2023; Шепелюк, 2009). Дослідження, проведені серед працівників різних закладів, показали, що дизайн інтер'єру та вибір кольорів (особливо світлі, теплі відтінки) впливають на настрій і самопочуття. Яскраві елементи декору можуть відволікати, але загалом естетичне оформлення простору позитивно впливає на психологічний комфорт (Адаменко та ін., 2020).

Результати наукових досліджень вказують на важливість створення зон усамітнення, ігрових і тихих зон, а також озеленення і використання регульованих меблів. Такі елементи сприяють зниженню емоційного дискомфорту, забезпечують місця для відпочинку та психологічного розвантаження учнів (Гнатюк і Поліщук, 2014).

Теоретичний аналіз літератури і методичних рекомендацій (зокрема концепції НУШ) вказує, що дизайн приміщень і особливості інтер'єру впливають на душевний настрій учасників освітнього процесу, підвищують якість взаємодії й навіть сприяють патріотичному вихованню (Новий освітній простір НУШ: рекомендації МОН щодо обладнання, н. д.; Asaulyuk I. et al., 2024).

Проте наявні дослідження, які наголошують, що як надмірно монотонний, так і занадто насичений декором інтер'єр негативно впливають на сприйняття та мотивацію до навчання (Гнатюк і Шепелюк, 2020; Гнатюк і Поліщук, 2014). Тому важливо дотримуватись балансу для забезпечення оптимальної психологічної підтримки.

Крім того, воєнний стан в Україні вніс свої корективи щодо змін і пріоритетів в українському мистецько-дизайнерському дискурсі освіти (Radomska and Ponkalo, 2023). Співзвучною з нашим дослідженням є стаття А. Новік про формування дизайну інтер'єрів навчального закладу у поєднанні з проектним методом навчання (Новік, 2019, с. 90).

Підтвердженням наших припущень, про можливий позитивний вплив саме студентських художньо-творчих робіт на психологічний стан учасників освітнього процесу є приклади успішної співпраці студентів-дизайнерів інтер'єрів і психологів, які об'єднали свої зусилля, щоб створити простори для зниження стресу (Phillips and Rieder, 2025).

Мета статті – є демонстрація можливостей використання художньо-проектних робіт здобувачів освіти для оздоблення та декорування інтер'єрів закладів освіти.

Виклад основного матеріалу. Наукова література підтверджує, що оздоблення інтер'єру навчального закладу може і повинне використовуватись як інструмент психологічної підтримки учасників освітнього процесу. Це досягається через продуманий вибір кольорів, організацію простору, створення зон для усамітнення і відпочинку, а також використання принципів універсального дизайну. Приклади створення таких естетичних і комфортних умов часто можна спостерігати, наприклад, у дизайні офісних приміщень ІТ-компаній (рис. 1). Використання зеленого кольору, рослин і місць для відпочинку створюють приємну атмосферу, яка сприяє успішній розумовій діяльності.

Ідеально оформленими бувають і сучасні спорткомплекси, де дизайн приміщень впливає на їх відвідуваність (Asaulyuk I. et al., 2024). Проте в закладах освіти, переважно з причини недостатності коштів, оформлення інтер'єрів є значно скромнішим.

З іншого боку, під час війни, коли всі учасники освітнього процесу потребують психологічної підтримки, оздоблення інтер'єрів можуть відігравати дуже важливу роль у створенні атмосфери, сприятливої для навчання. Оскільки в умовах воєнного стану витратити кошти на дорогі інтер'єри недоцільно, то автори статті пропонують один із можливих варіантів оздоблення закладів освіти – використання художньо-проектних робіт самих здобувачів освіти.

У дисертації А. Коваль-Цепової представлено комплексний підхід у дизайні інтер'єрів закладів соціального захисту дітей, з урахуванням принципів дизайну, що спрямовані на «виховання особистості з високим рівнем духовності та культури, яка може самостійно приймати важливі рішення, гнучко реагувати на зміни обставин, творчо мислити», а також на «подолання соціальної депривації та девіантної

поведінки, підвищення самооцінки вихованців закладів шляхом творчого стимулювання, прийомами профорієнтації та використання

позитивного впливу тематичних концепцій єдності природи та людини» (Коваль-Цєпова, 2021, с. 4).

Рис. 1. Приклад дизайну офісного приміщення однієї з ІТ-компаній

Концепцію творчого стимулювання дітей дослідниця пропонує реалізувати за допомогою дотримання таких принципів дизайну інтер'єрів: «гнучкість простору, зонування загального простору мобільним обладнанням, принцип трансформації; варіативність природного освітлення, організація простору для гри з водним ресурсом, принцип динамічності, використання огорожувальних поверхонь в інтер'єрі та екстер'єрі для дитячої творчості» (Коваль-Цєпова, 2021, с. 5).

У контексті нашого дослідження стосовно інтер'єрів ЗВО цінною є порада дисертантки щодо дотримання принципу автентичності українського дизайну інтер'єру, який можна реалізувати за допомогою архетипів української культури, натуральних матеріалів, виробів ручної роботи і стародавніх ремісничих технік, використання орнаментальних етнічних мотивів, а також матеріалів, приемних для тактильного сприйняття (Коваль-Цєпова, 2021, с. 16). Дотримання принципу автентичності українського дизайну інтер'єру вважаємо найбільш доцільним для підтримки емоційної стійкості учасників освітнього процесу в умовах війни.

Щоб дотримуватись принципу автентичності українського дизайну інтер'єру закладів освіти, важливо поєднувати традиційні елементи з

сучасними вимогами функціональності, безпеки та естетики. В інтер'єрах закладів освіти доцільно застосовувати дерево, кераміку, глину, камінь, що притаманні українському етностилю. Декоративні панно підкреслять національний характер простору. Варто інтегрувати в інтер'єр елементи українського орнаменту: геометричні, квіткові, біонічні мотиви, які можуть бути присутні на стінах, дверях, меблях чи навіть у вигляді настінних барельєфів.

Користуючись порадами психологів (Сиротюк і Голя, 2023), перевагу доцільно надавати світлим природним тонам: білий, бежевий, різні відтінки дерева. Для акцентів підійдуть традиційні яскраві кольори – червоний, синій, зелений, жовтий, але ними не варто перевантажувати простір, щоб не створювати візуального шуму та не відволікати учасників освітнього процесу. Має відбуватись органічний синтез мистецтва і дизайну інтер'єру (Швець та ін., 2024), що має ще й виховний потенціал (Коломієць та ін., 2024).

В умовах війни особливо важливо створити простір, що підкреслює зв'язок із природою, використовуючи рослини, природні фактури, великі вікна для природного освітлення, витвори мистецтва. Інтер'єр має бути цілісним, гармонійним, з узгодженими між собою деталями, щоб створювати комфортну атмосферу

для навчання та розвитку. Всі елементи мають бути не лише естетичними, а й зручними для користування, безпечними для студентів, відповідати сучасним стандартам освітнього простору. Важливим є також дотримання принципу «математичної гармонії» у розмірах, пропорціях і розміщеннях елементів освітнього простору (Коломієць, 2007). Дотримання цих принципів дозволить створити освітній простір, який буде не лише сучасним і функціональним, а й сприятиме формуванню національної ідентичності та поваги до української культурної спадщини, любові до рідного краю та українського народу, а також сприятиме створенню атмосфери затишку і спокою.

У Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського здобувачами спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація і майбутніми вчителями трудового навчання та технологій під керівництвом викладачів було оздоблено коридор навчального корпусу за допомогою виготовлення барельєфів в етностилі (рис.2). Фактично йдеться про виконання STEAM-проектів (Коломієць та ін., 2017), виконання яких потребувало інтеграції знань з різних наук і з мистецьких дисциплін.

Рис. 2. Загальний вид оздобленого коридору навчального корпусу за допомогою барельєфів в етностилі

Зображення сільських пейзажів у барельєфах, виконаних в етностилі, викликали в учасників освітнього процесу теплі та ностальгічні емоції. Вони апелюють не лише до естетики, а й до культурної пам'яті, родинних асоціацій та відчуття приналежності до українського етносу.

Рис.4. Настінні барельєфи у вигляді сільських пейзажів

Зображення хат з солом'яними стріхами, тину, саду, коней – усе це пробуджує спогади про бабусину хату, літо в селі, безтурботність. Етностиль передає домашню атмосферу, де кожна деталь – як обійми. Барельєф із сільським пейзажем створює відчуття захищеності, спокою, душевного тепла. Такі зображення можуть викликати почуття гордості за традиції, ремесла, архітектуру, звичаї.

Зображення птахів у настінних барельєфах (рис.6) було використано з урахуванням того, що птахи асоціюються з природою, свободою та легкістю. Їхні зображення можуть створювати атмосферу умиротворення. Птахи, що злітають або ширяють у небі, часто символізують прагнення до вищого, мрії, духовне зростання. Особливо зображення ластівок, журавлів чи чайок викликають асоціації з вільним польотом, втечею від буденності, відкритістю до нового. Результати опитування здобувачів освіти підтвердили, що барельєфи з птахами в ретро-стилі або з етнічними мотивами викликають теплі спогади, відчуття затишку, зв'язку з мирним минулим. Зображення сов, воронів або екзотичних птахів додають інтер'єру глибини, викликають цікавість.

Якщо барельєф виконаний майстерно, з увагою до деталей, він може викликати захоплення красою, технікою, витонченістю.

Рис.6. Зображення птахів у настінних барельєфах

Наші спостереження показали, що таке оздоблення коридорів навчального корпусу викликає в учасників освітнього процесу не лише цікавість, а й бажання якомога довше знаходитись у такому естетичному просторі. Побувати в коридорі з барельєфами прагнуть навіть ті, хто навчається і працює в інших корпусах.

Результати опитування педагогів і здобувачів освіти підтвердили, що використання настінних барельєфів в етностилі є ефективним інструментом психологічної підтримки. Таке естетичне оздоблення інтер'єрів закладів освіти сприяє створенню відчуття спокою, української ідентичності та необхідності розвитку власної стійкості в умовах воєнного стану. Етнічні

мотиви, які є невід'ємною частиною української культури, асоціюються з домом, традиціями та незмінними цінностями, що все разом створює сильний психотерапевтичний ефект.

Спостереження показали, що барельєфи в етностилі допомагають знизити рівень тривожності та стресу. Вони перетворюють освітній простір на безпечне та заспокійливе середовище, що особливо важливо під час війни. Елементи природи, рослинні та тваринні мотиви, які використовуються в етнодизайні, поліпшують загальний психоемоційний стан учасників освітнього процесу.

Висновки. Впровадження настінних барельєфів в етностилі є дієвим способом створення в освітньому закладі гармонійного середовища, яке не лише заспокоює, а й підвищує мотивацію до навчання. Барельєфи в етностилі не лише прикрашають інтер'єр, а й перетворюють його на частину культурно-освітнього простору.

Це сприяє підвищенню мотивації, концентрації та загальної залученості до навчального процесу. Для досягнення максимального психологічного ефекту рекомендуємо використовувати барельєфи, що відповідають місцевим культурним традиціям. Важливо, щоб обрані мотиви були зрозумілими та близькими для учасників освітнього процесу. Крім того, необхідно враховувати загальну кольорову гаму та освітлення приміщення, щоб барельєфи гармонійно вписувалися в простір.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вивчення довгострокового впливу етнодизайну на психологічне благополуччя, а також на розробку конкретних методик інтеграції таких елементів у навчальні програми. Це дозволить поглибити розуміння потенціалу етностилю як інструменту психологічної підтримки в освітніх закладах.

Список використаних джерел

- Адаменко С., Ралко М., Булатов В., Семененко А. (2020). Вплив дизайну офісного інтер'єру на психологічний стан працівників. *Технічна естетика і дизайн*, № 17, с. 58–73. DOI: 10.32782/2524-0072/2020-17-7.
- Гнатюк Л. Р., Поліщук Я. І. (2014). Використання та роль кольору в дизайні інтер'єрів офісних приміщень. *Вісник національного авіаційного університету*, № 5, с. 16–22.
- Гнатюк Л. Р., Шепелюк Х. С. (2020). Вплив дизайну інтер'єру закладів освіти на стан здоров'я учнів. *Теорія та практика дизайну: зб. наук. праць*. К.: НАУ, вип. 20, с. 43–50. DOI: 10.18372/2415-8151.20.15049.
- Голубець А. С., Садовий М. І., Трифонов О. М. (2024). Вплив дизайну середовища на психоемоційний стан людини. *Актуальні проблеми сучасного дизайну*, № 3, с. 171–174.
- Коваль-Цєпова А. В. (2021). Принципи дизайну інтер'єрів закладів соціального захисту дітей. Дис. ... канд. мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.07 «Дизайн». Львів: Нац. ун-т «Львів. політехніка».
- Коломієць А. М. (н. д.). *Математична гармонія природи: книга для вчителя*. Вінниця: ТОВ «Ландо» ЛТД, 2007. - 235 с.
- Коломієць Д. І., Бабчук Ю. М., Бірюк О. О. (2017). STEAM-проекти на уроках трудового навчання. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. *Зб. наук. пр.*, вип. 49, с. 29–33.
- Коломієць Д., Бабчук Ю., Чадюк Г., Швець О. (2024). Виховний потенціал інтеграції мистецтва в освітній процес. *Мистецтво в культурі сучасності: теорія та практика*, № 3, с. 99–111. DOI: 10.31652/3041-1017-2024(3)-11.
- Новий освітній простір НУШ: рекомендації МОН щодо обладнання. URL: <https://b-pro.com.ua/statti/novij-osvitnij-prostir-nush-shho-rekomendue-mon> (дата звернення: 10.01.2026).
- Новік А. В. (2019). Формування дизайну інтер'єрів навчального закладу з проектним методом навчання. *Теорія та практика дизайну: зб. наук. праць*. Київ, вип. 5, с. 88–93.

- Сиротюк Н. М., Голя Г. М. (2023).** Комфортне освітнє середовище у закладах освіти: дизайн оформлення та особливості формування патріотичного осередку. Академічні студії. Серія «Педагогіка», (3), с. 112-118. DOI: 10.52726/as.pedagogy/2022.3.16.
- Швець О., Коломієць Д., Бабчук Ю. (2024).** Синтез мистецтва і дизайну інтер'єрів. Мистецтво в культурі сучасності: теорія та практика навчання, № 4, с. 8-16. DOI: 10.31652/3041-1017-2024(4)-01.
- Шепелюк Х. С. (2009).** Поєднання естетичного та психологічного у формуванні гармонійного образу інтер'єру гімназії. Художня освіта, № 5, с. 116-120.
- Asaulyuk, I., Kolomiets, A., Shvets, O., Gromov, I., Dobrynskiy, V., Kolomiets, D., Nickelsen, T., & Makar, Z. (2024).** Innovative design of sports and health complexes as a promotional factor of intensifying women's physical activity. *Health, Sport, Rehabilitation*, 10(4), 6-25. <https://doi.org/10.58962/HSR/2024.10.4.6-25>
- Phillips, L., & Rieder, J. (2025, March).** Interior design and psychology students collaborate to create stress-reduction spaces on campus. *Jefferson News*. Retrieved January 10, 2026, from <https://x.com/JeffersonUniv/status/1903564615876821422>
- Radomska, V., & Ponkalo, S. (2023).** Reflections on war in creative context of design education in Ukraine. *Journal of Education Culture and Society*, 14(2), 273-282. <https://doi.org/10.11573/jeccs.v14i2.1531>

References

- Adamenko S., Ralko M., Bulatov V. Semenenko A. Vplyv dizajnu ofisnoho inter'ieru na Adamenko, S., Ralko, M., Bulatov, V., & Semenenko, A. (2020).** Influence of office interior design on employees' psychological state. *Technical Aesthetics and Design*, 17, 58-73. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-17-7> [in Ukrainian].
- Asaulyuk, I., Kolomiets, A., Shvets, O., Gromov, I., Dobrynskiy, V., Kolomiets, D., Nickelsen, T., & Makar, Z. (2024).** Innovative design of sports and health complexes as a promotional factor of intensifying women's physical activity. *Health, Sport, Rehabilitation*, 10(4), 6-25. <https://doi.org/10.58962/HSR/2024.10.4.6-25>
- Gnatyuk, L. R., & Polischuk, Ya. I. (2014).** Use and role of color in office interior design. *Bulletin of the National Aviation University*, 5, 16-22 [in Ukrainian].
- Gnatyuk, L. R., & Shepelyuk, Kh. S. (2020).** Impact of educational institution interior design on students' health. *Theory and Practice of Design: Collection of Scientific Papers*, 20, 43-50. <https://doi.org/10.18372/2415-8151.20.15049> [in Ukrainian].
- Golubets, A. S., Sadovyi, M. I., & Tryfonov, O. M. (2024).** Impact of environment design on human psycho-emotional state. *Actual Problems of Modern Design*, 3, 171-174 [in Ukrainian].
- Koval-Tsepeva, A. V. (2021).** Principles of interior design for child social protection institutions [Doctoral dissertation, National University "Lviv Polytechnic"] [in Ukrainian].
- Kolomiets, A. M. (2007). *Mathematical harmony of nature: Teacher's book*. Vinnytsia: TOV "Lando" LTD, 235 p. [in Ukrainian].
- Kolomiets, D. I., Babchuk, Yu. M., & Biriuk, O. O. (2017).** STEAM projects in labor education lessons. *Modern Information Technologies and Innovative Teaching Methods... Collection of Scientific Papers*, 49, 29-33 [in Ukrainian].
- Kolomiets, D., Babchuk, Yu., Chadyuk, H., & Shvets, O. (2024).** Educational potential of art integration in the educational process. *Art in Contemporary Culture: Theory and Practice*, 3, 99-111. [https://doi.org/10.31652/3041-1017-2024\(3\)-11](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2024(3)-11) [in Ukrainian].
- Novyi osvitnii prostir NUSH: Rekomendatsii MON shchodo obladnannia** [New educational space of NUSH: MON recommendations on equipment]. (n.d.). Retrieved January 10, 2026, from <https://b-pro.com.ua/statti/novij-osvitnij-prostir-nush-shho-rekomendue-mon> [in Ukrainian].
- Novik, A. V. (2019).** Formation of school interior design using project-based learning. *Theory and Practice of Design: Collection of Scientific Papers*, 5, 88-93 [in Ukrainian].
- Phillips, L., & Rieder, J. (2025, March).** Interior design and psychology students collaborate to create stress-reduction spaces on campus. *Jefferson News*. Retrieved January 10, 2026, from <https://x.com/JeffersonUniv/status/1903564615876821422>

- Radomska, V., & Ponkalo, S. (2023).** Reflections on war in creative context of design education in Ukraine. *Journal of Education Culture and Society*, 14(2), 273–282. <https://doi.org/10.11573/jeccs.v14i2.1531>
- Shvets, O., Kolomiets, D., & Babchuk, Yu. (2024).** Synthesis of art and interior design. *Art in Contemporary Culture: Theory and Practice of Education*, 4, 8–16. [https://doi.org/10.31652/3041-1017-2024\(4\)-01](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2024(4)-01) [in Ukrainian].
- Syrotjuk, N. M., & Hola, H. M. (2023).** Comfortable educational environment in educational institutions: Design and formation of patriotic center. *Academic Studies. Pedagogy Series*, (3), 112–118. <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.3.16> [in Ukrainian].
- Shepelyuk, Kh. S. (2009).** Combining aesthetic and psychological aspects in forming a harmonious gymnasium interior image. *Art Education*, 5, 116–120 [in Ukrainian].

Про авторів

Дмитро Коломієць, кандидат педагогічних наук, професор, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського e-mail: kolomiets@vspu.edu.ua

Юрій Бабчук, доктор філософії PhD, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, e-mail: babchuk@vspu.edu.ua

Тетяна Голінська, кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри образотворчого, декоративного мистецтва, технологій та безпеки життєдіяльності Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна, E-mail: tgolinska71@gmail.com

About the Authors

Dmytro Kolomiets, candidate of pedagogical sciences, professor, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynsky State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: dmytro.kolomiets@vspu.edu.ua

Yuri Babchuk, doctor of philosophy PhD, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynsky State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: babchuk@vspu.edu.ua

Tetiana Holinska, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Fine and Decorative Art, Technology and Life Safety Department Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine, E-mail: tgolinska71@gmail.com

УДК 159.9: 616.89: 615.85

[https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026\(7\)-8](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026(7)-8)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ: ЕМОЦІЙНА СТІЙКІСТЬ В УМОВАХ СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИН

Інесса Візнюк¹ , Ірина Чистякова² , Сергій Долинний¹ ¹Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м.Вінниця, Україна²Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, м.Суми, Україна

Надійшла до редакції / Received: 1.11.2025

Схвалено до друку / Accepted: 19.12.2025

Анотація

У статті розглядається актуальність формування емоційної стійкості майбутніх педагогів музичного мистецтва в умовах соціальних криз, війни та посттравматичних викликів. Проаналізовано європейський досвід музичної освіти як інструменту психоемоційної підтримки, адаптації та самоцілення. Визначено методичні підходи, що сприяють розвитку внутрішньої витривалості, здатності до саморегуляції та професійної ефективності. Обґрунтовано доцільність інтеграції європейських освітніх практик у вітчизняну систему підготовки педагогів мистецького спрямування. У статті представлено структуру емоційної стійкості музичних педагогів у контексті європейського освітнього досвіду, що базується на когнітивній, емоційній, вольовій та соціально-комунікативній складових. На основі типових емпіричних досліджень здійснено кількісний аналіз рівня психоемоційної витривалості педагогів у країнах Європейського Союзу (ЄС). Доведено, що високі показники емоційної стійкості у Фінляндії, Швеції та Німеччині зумовлені системним упровадженням тренінгів емоційного інтелекту, програм саморегуляції та інклюзивних моделей навчання. У цих країнах емоційна культура є важливою складовою професійної компетентності педагога. Натомість у країнах Центральної та Південної Європи переважає академічна орієнтація без належної психологічної підтримки, що зумовлює помірний рівень емоційної стійкості. Саме тому, емоційна стійкість виступає фундаментальним чинником професійної ефективності музичних педагогів і показником якості освітнього середовища, а європейський досвід засвідчує перехід до особистісно-розвивальної парадигми, орієнтованої на психічне здоров'я та внутрішню гармонію.

Ключові слова: педагог мистецького спрямування, емоційна стійкість, музична освіта, психоемоційна підтримка, європейський досвід, адаптація, професійна підготовка.